

Miljoonien vuosien tuotekehitys – – tuloksena luonnonmukainen antimikrobinen pihkasalva haavanhoitoon

Miljoonia vuosia jatkunut havupuiden evoluutio on päätynyt pihkaan, jonka avulla puut puolustautuvat mikrobeilta, sieniltä – ja jopa tuholaisilta. Haavoittuneen puun kylkeen kehittyy puuta suojaava pihkapahka.

Pihka on ollut vuosisatojen ajan kansanlääkinnässä käytetty lääkeaine ympäri maailman, varsinkin maapallon havupuuvyöhykkeellä. Pihkaa on pureskeltu purukumina ja käytetty kotitekoisena salvana haavojen, ihovaurioiden ja ihoinfektioiden itsehoidossa sekoittamalla pihka voihin tai eläinten ihraan.

Myös moderni lääketiede on lopulta iskenyt silmänsä pihkaan. Laboratoriokokeissa luonnon pihka on osoittautunut hämmästyttävän antimikrobiseksi aineeksi. Se estää lähes kaikkien mikrobien, bakteerien ja sienten kasvun antiseptisten aineiden tavoin, ilman, että mikrobi kykenee muodostamaan vastustuskykyisiä mikrobikantoja. Pihka rikkoo mikrobien soluseinämän ja estää mikrobien kasvun toisella tavalla kuin tavanomaiset antibiootit. Juuri resistenssivaaran vuoksi tavanomaiset antibioottisalvat on kielletty useissa maissa kroonisten ihoaavojen hoidossa. Luonnonmukaisella antiseptisellä pihkasalvalla tätä vaaraa ja estettä ei ole.

Haavoittuneen havupuun kylkeen ajan myötä kehittyvä pihkapahka on ns. fysiologisen luonnon hartsin, kumarihapon ja lignaanien monimutkainen seos. Antimikrobisen ominaisuuden lisäksi pihka edistää ihovaurioiden paranemista potilastutkimusten mukaan, nopeuttaa haavojen umpeutumista ja näyttäisi estävän myös arpimuodostusta. Näiden ilmiöiden taustalla näyttäisi laboratorioskokeiden perusteella olevan pihkan suotuisa vaikutus solujen kasvua ja toimintaa sääteleviin välittäjäaineisiin ja kasvutekijöihin. Pihkan teho ns. anti-inflammatorisena (kudosärsytystä rauhoittavana) aineena vastaa jopa kortisonin, dexametasonin, vaikutusta laboratoriossa tehtyjen soluviljelykokeiden perusteella.

Pihkan samanaikainen antimikrobinen, anti-inflammatorinen ja ihovaurioiden paranemista edistävä yhdistelmä on hämmästyttävän suotuisa yhdistelmä. Pihka näyttäisi vähentävän haavakipua, ja kipua palovammoissa - tai missä tahansa ihovauriossa ja ihonirhamassa. Pihkasalvan hyvästä tehosta painehaavoissa (makuuhaava), palovammoissa, diabeettisissa haavoissa ja komplisoituneissa leikkaushaavoissa on julkaistu potilastapauksia, seurantalutkimuksia ja kliinisiä satunnaistettuja potilaskokeita, muun muassa osana Helsingin yliopistossa hyväksytyä väitöskirjaa. Väitöskirjatutkimuksen mukaan kaikki, jopa vaikeat krooniset makuuhaavat, paranivat pihkasalvahoidolla 200 päivässä.

EU:n kiristyvät vaatimukset haavanhoitotuotteiden kohdalla edellyttävät tänä päivänä tarkkaa laadunvarmistusta, selvitystä turvallisuudesta, tietoja tuotteen koostumuksesta, ja objektiivinen näyttö tehosta, sekä oikeata markkinointia tuotteen tehosta ja vaikutuksista. Tuotteiden valmistus, myynti ja markkinointi edellyttävät tarkkaa laadunvarmistusta. Valmistus on EU direktiivien säätelemä ja edellyttää lähes lääkkeitä vaadittuja selvityksiä, raportointia ja ulkopuolista valvontaa. EU alueella hyväksytty ihmisille tarkoitettu kaupallinen haavanhoitotuote on aina CE merkitty. Ihmisten, sen enempää kuin eläintenkaan, ihovaurioiden hoitoon ei saa myydä ja markkinoida, ymmärrettävää kyllä, mitä tahansa valmistetta.

Lääkinnällisten tuotteiden turvallisuus on tärkeä EU direktiivien kulmakivi. Ainoa pihkatuotteiden tunnettu vasta-aihe on yliherkkyys luonnon kumille ja hartsille. Allergiset henkilöt voivat saada pihkatuotteista paikallisen ihottuman (allerginen kontaktidermatiitti, ns. ns. kolofoniallergia) parin päivän sisällä käytön aloittamisesta. Tällaisia henkilöitä pohjoismaisessa väestössä on keskimäärin 2-3%. Heille tuotteet eivät sovi. Ja jos allerginen reaktio ilmaantuu, tuotteiden käyttö on lopetettava, jolloin ihottuma häviää yleensä muutamassa päivässä itsestään.

Suomalainen Repolar Pharmaceuticals Oy on keskittynyt tutkimaan, kehittämään ja markkinoimaan havupuun luonnonmukaiseen pihkaan perustuvia ihohoito- ja haavanhoitotuotteita ihmisille ja lemmikkieläimille. Yhtiö tekee tutkimus- ja tuotekehitystyötä ja markkinoi tuotteita EU direktiivien vaatimusten mukaisesti. Tuotteet on tarkoitettu haavanhoitotuotteiksi ihmisille, mutta soveltuvat myös lemmikkieläimille eläinlääkärin ohjauksessa.

Eläinlääkäreillä on oikeus käyttää eläinten hoidossa ihmisille tarkoitettuja tuotteita, jos vastaavaa lääkettä tai tuotetta eläimille ei ole saatavissa. Repolar Pharmaceuticals Oy:n Abilar pihkasalvat ovat ensisijaisesti ihmisille kehitettyjä tuotteita nopeuttamaan ihoaavojen, palovammojen, ihovammojen ja ihonirhaumien paranemista ja estämään infektioita (kuva 1). Salvojen käyttö on jatkuvasti lisääntynyt myös eläinlääkärien työssä, varsinkin lemmikkieläinten kohdalla (esimerkiksi koirien ”hot spot”). Erityisesti lemmikkieläimien hoitoon on kehitetty myös vesipohjaisia pihkatuotteita käytettäväksi antimikrobisina hoito- ja pudistuspyyhkeinä ja huuhtelunesteinä haavojen ja onteloiden puhdistuksessa.

Espanjan Aurinkorannalle asuu tuhansia Pohjoismaiden kansalaisia - ja lemmikkieläimiä - joilla luonnonmukaiset pihkatuotteet ovat tuttuja. Repolar Pharmaceuticals Oy on sopinut tuotekehitysyhteistyöstä Fuengirolassa sijaitsevan Pet Vet Kamu pieneläinklinikan kanssa ja tarjoaa pihkatuotteita tätä kautta hoitovaihtoehdoksi sekä lemmikkieläinten että ihmisten ihoaavojen hoidossa Fuengirola-Malagan alueella. Yhteistyö takaa parhaiten sen, että tuotteita on saatavilla, ja että niitä käytetään asiantuntijan opastuksella oikealla ja parhaalla mahdollisella tavalla, ja myös turvallisesti.

Lisätietoja: www.repolar.com

Susanne Kamu, ELL, eläinlääkäri
Pet Vet Kamu, Fuengirola, Espanja

Pentti Sipponen, LKT, professori
Repolar Pharmaceuticals, Espoo, Finland

Kuva 1. Traumaattinen ihovaurio 60-vuotiaan miehen kädessä. Hoidettu Abilar® Pihkasalvalla 2 viikkoa. Ylempi kuva ennen hoitoa. Alempi kuvan hoidon jälkeen.

